

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

104. An nuptiæ prohibeantur à primis Vesperis Sabbathia ante primam
Dominicam Aduentus? Ex p. 3. tract. addit res. 26. ibid.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

Et asseritur omnem translationem sponsa in domum sponsi, etiam absque solemnitate interdictam esse Feriarum tempore.

Et an liceat hoc tempore Feriarum consummare matrimonium? Ex part. 3, tr. 4, Ref. 265, alias 266.

Sup. hoc & benedictio- ne nuptiaru contenta à lra. 3. huius textus cur- siva in fine Ref. seq.

§. 1. Negatiue respondet Sanchez de matr. 10. 2. lib. 7. disp. 7. num. 18. vbi sic ait. Verum vt meam sententiam explicem, solas nuptiarum benedictiones hoc tempore veritas esse sub mortali existimo, quia generali consuetudine receptum esse video, vt sponsa eo tempore in sponsi domum traducatur, conuiuiaque fiant, ac alia laticia signa praebeantur conuiuibus Praelatis. Quare si haec moderata sint, nullam culpam agnosco, si aliquantulus sit excessus, solam venialem, mortalem autem minime, nisi vbi nimius esset excessus, ita vt sanctitari praedictorum temporum notabiliter detraheretur, & ansa notabilis iure optimo offensionis, ac scandali spectantium animis tribueretur. Ita Sanchez.

2. Sed contrariam sententiam tenet Basilus Pontius de matrim. lib. 6. c. 8. n. 10 vbi probat sponsum traducendum solemniter sponsum in domum suam, ac conuiuia facientem peccare mortaliter.

3. Verum mihi opinio Sanchez videtur etiam probabilis, & illam nouissimè docet Villalobos in sum. 10. 1. tract. 14. diff. 2. n. 4. vbi ita asserit. [En este tiempo lleuar à la muger à casa con solemnidad, y feria es de alegría, dicen muchos, que feria pecado mortal, aunque Sanchez con otros dice, que solas las benedictiones serian pecado mortal, porque esta assi recebido en uso, la qual sententia es mas mansa y probable, y se puede seguir.] Sic ille, & ego.

4. Ex his inferitur non bene Syluestrum verb. matrimonium 7. quast. 2. Euanuèlem Sà verb. impedimenta matrimony non dirimentia. num. 2. Vexacruz in speculo. part. 1. art. 14. conclus. 4. Bartholomaeum Ledelman de matrim. dub. 60. concl. 3. Cucum lib. insit. tit. 12. num. 9. & alios, asseruisse omnem translationem sponsa in domum sponsi, etiam absque solemnitate, interdictam esse feriarum tempore. Et etiam partum probabiliter loquuti sunt Paludanus in 4. dist. 32. q. 1. art. 4. D. Antonin. part. 3. tit. 11. c. 17. in fine. Rosella verb. impedimentum, imped. 17. Angelus verb. debet. n. 1. Tabiena verb. impedimentum, imped. 14. q. 2. n. 3. in fine. Caietan. in sum. verb. matrimonium. cap. ult. §. in publico autem loco. Armilla verb. matrimonium, n. 64. & alij asserentes non licere hoc tempore feriarum consummare matrimonium; nullum enim est peccatù, si his temporibus consummentur matrimonia, siue de prima consummatione, siue de sequentibus sermo sit, vide Basilium Pontium vbi supra, n. 8. Coninch de Sac. disp. 30. dub. 3. concl. 4. n. 37. Sanch. loco cit. num. 23. & penes ipsos, Filliuc. 10. 1. tract. 10. part. 2. cap. 9. num. 271.

RESOL. CIII.

An nuptia sint prohibita in die Sabbathi ante Aduentum?

Idem quaritur à Vesperis ante diem Cinerum.

Et an si tempore prohibitio Aduentus, & Quadragesima adhibeatur solemniter benedictio nuptiarum, aut traducatur solemniter sponsa ad domum sponsi, aut adhibeant conuiuia, aut alia laticia signa, peccent mortaliter sponsi talia facientes? Ex p. 3. tract. 4. Ref. 201. alias 202.

Sup. hoc in §. Ref. seq.

§. 1. Probabilem puto contra Sanch. lib. 7. disp. 7. opinionem Basilij Pontij de matr. lib. 6. c. 3. Tom. 11.

n. 5. vbi sic asserit. An dies praecedens Dominicam Aduentus, & diem Cinerum saltem à vespers comprehendatur decreto Concilij Tridentini, ita vt in vespere eorum diem nuptia celebrari non possint. Et quidem quod attinet ad diem Cinerum, conveniunt Doctores, non incipere prohibitionem nisi à media nocte, itaque integro die Martis solemniter nuptias celebrari posse. At quod spectat ad Aduentum Domini non pauci Doctores, & inter eos Thomas Sanchez existimant in vespers praecedentis diei esse nuptias prohibitas, nisi vbi consuetudo aliud approbaverit. Ego tamen existimo verius etiam prohibitionem incipere à media nocte, atque in Sabbato integro ante Dominicam primam Aduentus nuptiarum solemnitate non esse prohibitam. Ad id inuenior, quia Concilium Tridentinum, & alia antiqua decreta dicunt, ab Aduentu Domini non posse solemniter celebrari nuptias, at Concilium Raennatense secundum sub Clem. V. cap. 19. expressè primam Dominicam Aduentus nominat, quam certum est à media nocte incipere. Ex quo decreto colligo, ea ratione intellecta semper fuisse antiquiora Ecclesiae decreta, quae ab Aduentu Domini nuptias prohibuerint. Ita vir doctissimus, qui n. 10. putat, si dicto tempore prohibito adhibeatur solemniter benedictio, aut traducatur solemniter sponsa ad domum sponsi, vel adhibeant conuiuia, aut alia laticia signa, peccare mortaliter sponsum talia facientes. Sed in hoc Iacobus de Grassis part. 1. lib. 2. c. 85. n. 28. tantum veniale peccatum agnoscit.

Sup. his frequentibus in Ref. praeterita.

RESOL. CIV.

An nuptia prohibeantur à primis vespers Sabbathi ante primam Dominicam Aduentus? Ex part. 3. tr. addit. Ref. 266.

§. 1. Pro affirmatiua sententia in part. 3. tract. 4. refol. 202. adduxi Sanchez, cui nunc addo Barbolam de officio Parochi, cap. 21. n. 13. & Petrum Ochagatium de Sac. tract. 3. de imped. matr. q. 41. n. 3. vbi sic ait. Praenotandum est tempus feriarum Aduentus incipere à primis vespers Sabbathi ante Aduentum, tunc enim communiter & quantum est de se Officium Aduentus solet incipere, tempus vero feriarum Quadragesimae, incipere à media nocte diei Cinerum, quia Officium Quadragesimae si in toto rigore perpendatur, tunc sumit exordium. Quae doctrina vera est, nisi alium modum incipiendi consuetudo legitima obinuerit: tunc enim consuetudini saeuendum est. Iste autem modus numerandi initium temporis feriatum, conformis videtur rationi, quia numerari debet iuxta leges Ecclesiae, in qua tempus incipere dicitur ab eo puncto, in quo Officium Ecclesiasticum proprium illius temporis incipit. Ita ille.

Quae hic est Ref. antecessens.

2. Sed ego in citata resol. pro contraria sententia adduxi Basilium Pontium, cui nunc addo Caualecanum part. 2. decis. 58. num. 19. & alios vbi infra, quia verba Concilij Trident. & alia antiqua decreta, licet dicant ab Aduentu Domini non posse solemniter celebrari nuptias, at Concil. Raennatense secundum sub Clement. V. cap. 19. expressè primam Dominicam Aduentus nominat. Sed prima Dominica Aduentus incipit à media nocte; ergo, &c. Ex quo decreto colligit Pontius, ea ratione intellecta semper fuisse antiquiora Ecclesiae decreta, quae ab Aduentu Domini nuptias prohibuerunt. Et hanc opinionem Pontij visa est amplecti nostra prima Synodus Paenormitana anno 1615. sub eminentissimo Domino meo Cardin. ab Auria, vbi part. 2. cap. 7. n. 23. ita asseritur: Postremò meminere à Dominica prima Aduentus vsque ad diem Epiphaniae, & à feria 4. Cinerum.

L 1 v. que

usque ad Octavam Pasche inclusivè solemnitates nuptiarum prohibitas esse. In quibus verbis aperte apparet, quod sicuti prohibentur nuptiæ in Quadragesima à fer. 4. Ciner. ita prohibentur in Adventu à Dominica prima Adventus, sed feria 4. Ciner. incipit à media nocte, & non à vespere fer. 3. ita Dominicam primam Adventus etiam à media nocte, & non vespere Sabbati dicendum est incipere. Et ideo hanc sententiam præter Pontium & Cavalcanum tenet etiam ex Societate IESV Reginaldus tom. 2. lib. 3. cap. 2. §. num. 188. Fillucius tom. 1. tract. 10. p. 2. cap. 9. n. 268. Bonacina de matrim. q. 3. punct. 14. n. 4. ubi sic ait: *Ex Tridentino vetitum est celebrare matrimonium à primo die Adventus Domini usque in diem Epiphaniæ, & à 4. feria Ciner. usque ad Octavam Pasche inclusivè, quod tempus incipit à media nocte præcedentis Dominicæ Adventus, & à media nocte fer. 4. Ciner. tunc enim incipit Adventus & Quadragesima ritu Romano.* Ita ille, qui cum Fillucio pro hac sententia citat Sanchez, sed malè: non contrariam sententiam docet, vt supra diximus.

RESOL. CV.

An Oraciones, & caremonia, quæ pro secundis nuptiis destinatae sunt, possint tempore prohibito Adventus, & Quadragesimæ ministrari?

Et notatur, quod licet adsit consuetudo, vt etiam secundæ nuptiæ benedicantur, quando alter coniux benedictionem non suscepit, siue sit vir, siue femina, attamen talis consuetudo non obligat sub mortali.

Et cursum asseritur benedictionum omissionem, secluso scandalo, & contemptu, non esse peccatum mortale. Ex p. 3. tr. 4. Ref. 264. aliàs 265.

§. 1. **A**D hanc dubitationem ita respondet Basilius Pontius de matrim. lib. 6. cap. 8. n. 13. Nonnulli viri docti huius Academiæ Salmanticensis existimant nullum incurere penam Clericum qui temporibus prohibitis administrat ea, quæ Ecclesia designat pro secundis nuptiis, eo fundamento commoti, quod illa non sit nuptialis benedictio. Cæterum si rem istam attentius considerasset, aliter respondissent. Mihi enim semper visum est neque eas caremonias quæ pro secundis nuptiis destinatae sunt, posse tempore prohibito ministrari sine culpa, & poenis iure latis. Et in primis ad id me mouet, quod proximè superioribus annis vidi in hac Salmanticensi vrbe. Nam quidam nobilissimi vidui contrahere volebant matrimonium, & cum esset quadragesimale tempus, dispensationem à Sedis Apostolicæ Nuntio postularunt, quam denegavit. Quod magno argumento est etiam eam caremoniam, licet non appelletur nuptialis benedictio, esse prohibitam illo tempore. Deinde me mouet, quod iura & antiqua, & recentiora vniuersè loquuntur & de matrimonio, & solemnitate nuptiali. Sicut ergo antiquis Canonibus etiam viduorum coniugia erant prohibita, ita & solemnitas illa nuptialis in nuptiis viduorum de more Ecclesiæ adhibita, prohibita censetur. Præterea, quia Canones tam antiqui, quam recentiores vniuersè prohibent solemnitatem nuptialem, & non solum nuptialem benedictionem; illæ autem caremonia, licet non sint nuptialis benedictio, sunt tamen pars solemnitatis nuptialis, vt satis notum est. Ergo, &c. Ita Pontius vbi supra.

2. Notandum est tamen hic obiter, quod licet adsit consuetudo, vt etiam secundæ nuptiæ benedicantur, quando alter coniux benedictionem non suscepit, siue sit vir, siue femina, attamen talis consuetudo non obligat sub mortali, quia eo rigore inducta non

est, & ita docet Fillucius tom. 1. tract. 10. part. 2. cap. 9. num. 168. qui citat Henriquez, & Sanchez.

3. Adde quod Sotus in 4. dist. 28. quest. 1. art. 1. Emanuel Sa verb. matrimonium, num. 6. & alij, vt supra visum est, probabiliter asserunt benedictionum omissionem secluso scandalo, & contemptu, non esse peccatum mortale, quia tantum est commissio cuiusdam sacramentalis non tanti momenti. Vide etiam Fillucium loco citato, num. 165.

RESOL. CVI.

An sit saltem peccatum veniale consummare matrimonium, antequam recipiant benedictiones Ecclesiæ? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 239. aliàs 240.

§. 1. **A**D hanc dubitationem ita respondet Villalobos in summ. tom. 1. tract. 13. cap. 1. num. 12. ubi sic ait. [No es pecado mortal ni venial consumar el matrimonio antes de las benedictiones de la Iglesia. La razon es porque no es prohibicion para esto en derecho, porque el Concilio Tridentino solo dize, *Sancit Synodus horitur, &c.* Y despues el cap. nostrates 30. quest. 5. cuncta el Papa ha cohes que concurren para las boda, y entre ellas la benediction solenne anaden; haec omnia non feruntur non est peccatum, y aun non podria poner à cerca de hoc communion el Obispo, y si la pudiese, no ligaria; porque el Concilio solo habla exortando à certa decto, mas non feria pecado mortal, el non pagar el debito, ante las benedictiones, porque ay muchos Doctores que dizen, que es pecado venial consumar en este caso el matrimonio, y puede el casado seguir esta opinion.] Ita ille.

2. Dicendum est igitur absolute, non esse neque peccatum veniale si coniuges ante benedictionem matrimonium consumment, & ita præter Villalobos citatum docet Sanchez de matrimonio, lib. 3. dist. 12. quest. 7. & Layman in Theol. moral. lib. 3. tr. 10. part. 2. cap. 4. num. 12. cum aliis penes ipsos, quidquid in contrarium asserat vterque Sotus, Petrus, & Dominicus; hic in 4. sent. dist. 28. quest. 1. art. 2. ubi lect. 24. de matrim. §. primum ius ipsius, & alij in eod. cum Sanch. aliquando credo esse sanum consilium, consummate ante benedictiones, vt quando ea ex aliqua causa iusta differuntur, estque periculum incontinentiæ.

RESOL. CVII.

An liceat contrahere matrimonium tempore interditi?

Et an tempore interditi possint fieri matrimonij denunciations? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 266. aliàs 267.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Sanchez de matrim. tom. 2. lib. 7. dist. 8. num. 2. quia ea sola Sacramenta censentur tempore interditi veniri, quæ purè sacramenta sunt, & omnino spiritualia. Sed matrimonium est contractus quidam naturalis, cui per accidens adiecit Christus sacramenti rationem. Ergo, &c.

2. Sed more suo aduersus Sanchez insurgit Basilius Pontius de matrim. lib. 6. cap. 9. num. 4. quia generali prohibitione vetitum est Sacramenta ministrari tempore interditi, exceptis Baptismo, Confirmatione, Penitentia, & Eucharistia per modum viatici, vt patet ex cap. alma mater de sent. excom. in 6. cap. quoniã, eod. tit. cap. non est vobis de for. tal. 6. cap. quod in te, de pan. & remiss. Cum ergo matrimonium,